

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
атты халықаралық ғылыми конференциясы
Алматы, Қазақстан, 4-6 сәуір 2024 жыл

Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
Алматы, Казахстан, 4-6 апреля 2024 года

International Scientific Conference of Students and
Young Scientists
“FARABI ALEMI»
Almaty, Kazakhstan, April 4-6, 2024

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
PHILOLOGICAL FACULTY

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4 сәуір 2024 жыл

МАТЕРИАЛЫ
международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 4 апреля 2024 года

MATERIALS
International Scientific Conference
Of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 4, 2024

Алматы
«Қазақ университеті»
2024

**ӘОЖ 001
КБЖ 72
Ф 24**

Бас редактор

филология ғылымдарының докторы, профессор Б. Жолдасбекова

Ғылыми редактор:

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Филология факультеті деканының
Ғылыми-инновациялық қызмет және халықаралық байланыстар жөніндегі орынбасары
Баянбаева Ж.

Редакциялық алқа мүшелері:

Кәрібозов Е.К., Даутова Г., Әміров Ә.Ж., Құлжанова Б.Р., Әлімтаева Л.Т., Мухамади Қ.,
Кондыбаева Р.Ж., Дәулет А.У., Абдраимова Ф.Н., Таубаев Ж.Т., Картабаева А.А.,
Жұбаева О. С., Таусогарова А.К., Ақжігітова А., Каспихан Б., Кузембекова Ж.Ж.;
Маукеева А.О.; Шарипова Г.С., Айтмұханбетова А.С., Аймағамбетова М.М., С., Игілікова
С. Маукеева А.О., Сейсенбиева Ә.С., Мауленова Б.С., Абдрахманова Ж., Аширова А.,
Умирбекова Р., Жүзбаева А., Ақжігітова А., Мусаев Ә. Ибраева Д.С., Каспихан Б.

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференциясының материалдары. Алматы, Қазақстан, 4 сәуір, 2024 жыл. – Алматы: Қазақ университеті, 2024. – 401 б.

ISBN 978-601-04-6670-8

Ғылыми басылымда студенттер мен жас ғалымдарға арналған халықаралық ғылыми конференция материалдары енгізілген.

Бұл жинақ ғылыми қызметкерлерге, оқытушыларға, студенттерге, магистранттар мен докторанттарға арналады.

ENVIRONMENTAL TERMINOLOGY IN KAZAKH AND ENGLISH: SEMANTICS AND CULTURE

Akhmet U.O.,

Supervisor: PhD, Associate Professor Tayeva R.M.

Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan

e-mail: uldanaiaakhmet@mail.ru

Ecology is becoming an increasingly important area of research in the modern world, and the importance of proper understanding and communication of environmental information is undeniable. In this paper we will discuss the linguistic features of environmental terminology in Kazakh and English, focusing on semantic aspects and cultural differences that may influence the perception and understanding of environmental concepts.

One of the key aspects of the study is to analyze the semantic features of environmental terminology in both languages. This includes examining the meaning and usage of terms as well as their correspondence between the two languages. In addition, we will consider cultural aspects, such as perceptions of nature, attitudes towards ecology, and features of cultural concepts that may be reflected in ecological terminology.

A comprehensive approach was used to conduct the study, including the analysis of lexical and syntactic structures of environmental terminology, as well as the study of the contextual use of terms in various Kazakh and English texts. We have given different examples to environmental terminology. For example, the word "айғайқұм" in Kazakh is used to refer to a natural phenomenon that is known in English as "singing sands". This term is interesting and draws attention to the differences in cultural terminology and how natural phenomena are reflected in language and culture. The word "айғайқұм" comes from the Kazakh language and consists of two parts: "айғай" for sound and "құм" for sand. This name reflects the peculiarity of sand dunes, which produce sounds in the wind or when moving. In English, this phenomenon is known as "singing sands", which also refers to the peculiar sound made by sand under certain conditions.

Our results showed that there are significant differences in the use and perception of environmental terminology in Kazakh and English. Cultural differences affect the conceptualization and interpretation of terms, which can lead to misunderstandings or translation errors. Recognizing these differences is important for developing effective communication and translation strategies in the field of ecology between the two languages.

We have examined the linguistic features of environmental terminology in Kazakh and English, emphasizing semantic aspects and cultural differences. Understanding these features is important for successful communication and translation in the field of ecology, as well as for the development of intercultural understanding in this area.

References

1. Abilov, B. (2005). Ecology in Kazakh language. Almaty: Kazakh Cultural Studies Press.
2. Kuralbayeva, A., & Sharipov, K. (2020). "Semantic peculiarities of environmental terminology in Kazakh and English". Journal of Kazakh Linguistics, 2(1), 45-58.
3. Lewis, M. P., Simons, G. F., & Fennig, C. D. (Eds.). (2015). Ethnologue: Languages of the World. SIL International.

Алиев Куат ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ БИЗНЕСКЕ ҚАТЫСТЫ ТЕРМИНДЕРДІҢ ЖАСАЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	267
Танирберген Арлан МҰҚАҒАЛИ МАҚАТАЕВ ШЫҒАРМАЛАРЫНДАҒЫ «ӨМІР» КОНЦЕПТІСІ	268
Сарсембаев Махмуд ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ АҚША ТАҚЫРЫБЫНА ҚАТЫСТЫ АТАУЛАР	270
Есдаулет Даулет Ержанұлы ӘСКЕРИ ТЕРМИНДЕР	271

VIII СЕКЦИЯ ЖАС ҒАЛЫМДАР СЕКЦИЯСЫ МОЛОДЫЕ УЧЕНЫЕ YOUNG SCIENTISTS

Нұрланқызы А. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН Өңіріндегі Географиялық Атаулардың Уәжі мен Аксиологиялық Сипаты	272
Кемелхан Ұ.А. ҚАЗАҚ АУЫЗША СӨЗІН ЗЕРТТЕУДІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫ АСПЕКТІСІ	273
Кенжеқожаева А. ҚОЖАНАСЫР Өңгімелеріндегі Есек Бейнесі	274
Бақытбек Қуандық ҚАЗАҚТЫҢ "ТАЗША БАЛА" ЕРТЕГІСІ ЖӘНЕ МОНҒОЛДЫҢ "ДАЛАН ХҰДАЛЧ" ЕРТЕГІСІН САЛЫСТЫРА ЗЕРТТЕУ	275
Сәтекова М.Н. ЗЕЙНОЛЛА СӘНІК ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ЭТНОАТАУЛАРДЫҢ ҚОЛДАНЫС ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	276
Kazhiyakhmetova A.M. SEMANTIC FEATURES OF NUMBERS IN KAZAKH AND ENGLISH	277
Akhmet U.O. ENVIRONMENTAL TERMINOLOGY IN KAZAKH AND ENGLISH: SEMANTICS AND CULTURE	278
Жұман М.С. ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ӘЙЕЛДЕР БЕЙНЕСІ	279
Шакенова М.Ж. СТУДЕНТТЕРДІҢ ПРАГМАТИКАДЫҚ ҚҰЗІРЕТТІЛІГІН ДАМУЫ ӘДІСТЕМЕСІ (ЕГІСТІКТІҢ АНАЛИТИКАЛЫҚ ФОРМАНТТАРЫ НЕГІЗІНДЕ)	280
Айдарқұлова Ш.А. PROSODIC FEATURES OF TV PRESENTERS' SPEECH IN INFORMATIONAL PROGRAMS: A COMPREHENSIVE ANALYSIS	280
Temirgaliyeva G. COMPARATIVE ANALYSIS OF HEADING TRANSLATIONS IN SCIENTIFIC POPULAR MAGAZINE OYLA (KAZAKH, RUSSIAN, ENGLISH)	281
Гинятова.А. ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ Өңгіме Жанры	282
Рамазанов Талғат АЙТЫС ДИСКУРСЫНДАҒЫ ДИАЛОГТЫҚ СИПАТ	283
Raziyeva M.R. IMPLEMENTATION OF INTENTIONS IN POLITICAL COMMUNICATION	284
Ақыл А.А. «КӨКЕК ӨКЕ» – ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ТАНЫМЫНДАҒЫ АНТИКҰНДЫЛЫҚ	285
Тлеумурзина К.Б. АНАЛИТИЗМ: ТІЛДІҢ ГРАДАЦИЯСЫ МА, ДЕГРАДАЦИЯСЫ МА?	286
Iskakbayeva A.A. COGNITIVE-PRAGMATIC ADAPTATION OF ENGINEERING TERMS IN TRANSLATION SCIENTIFIC-POPULAR ARTICLE	288
Ж.Е. Габдуллина МЕДИА САУАТТЫЛЫҚТЫ ИНТЕГРАЦИЯЛАУ АРҚЫЛЫ БОЛАШАҚ ШЕТ ТІЛІ МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ КӘСІБИ БАҒДАРЛАНҒАН КОММУНИКАТИВТІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ОРНЫ	289
Н.А. Атаханова АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ ӘДЕБИ МҰРАСЫНЫҢ ТЕКСТОЛОГИЯСЫ («ҚЫРЫҚ МЫСАЛ», «МАСА», «ЕР САЙЫН», «23 ЖОҚТАУ» ЖӘНЕ «ӘДЕБИЕТТАНЫТҚЫШ») ...	290
Павлова Ю.В. SYMBOLISM AS ONE OF THE MODERN TENDENCIES IN WORLD LITERATURE	291
Шәден Г.Б. ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҚТАРЫНДАҒЫ ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ..	292
Досанова К.С. С.ЖҮНИСОВТИҢ «ЗАМАНАЙ МЕН АМАНАЙ» ПОВЕСІНІҢ ЭКРАНИЗАЦИЯСЫ	293
Сапарова А.И. ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ Өңгімелеріндегі Өнер түрлерінің Тоғысуы	294
Досжан Зере А. LINGUO-SEMIOTIC ANALYSIS OF KAZAKH AND ENGLISH MYTHOLOGEMS	295
Жусанбаев С.Р. АНИМАЛИСТИЧЕСКАЯ ЛЕКСИКА НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА: ПРИЕМЫ ИЗУЧЕНИЯ	296
Маратова Д.Қ. ЗАМАНАУИ ҚАЗАҚ СЕРИАЛДАРЫ ТІЛДІК ЕРЕКШЕЛІГІНІҢ ҚОҒАМДЫҚ ПІКІР ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ӘСЕРІ	297
Баймаханова К.И. РОЛЬ ПРОЕКТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ФОРМИРОВАНИИ И РАЗВИТИИ КУЛЬТУРЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОММУНИКАЦИИ У ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ	298
Amrahova K.R. HISTORY OF THE STUDY OF VARIANTS OF THE KOROGLU EPIC	299
Отызбаева Р. Н. ҚАЗІРГІ ЖАСТАР ПОЭЗИЯСЫНДАҒЫ ИНТЕРТЕКСТУАЛДЫҚ БАЙЛАНЫСТАР .	303
Далдабай Ә.Д. ҚАЗАҚ ҒАЛЫМДАРЫНЫҢ ҮСТЕУЛЕРДІ ТОПТАСТЫРУЫ	304
Нұрғали Диана «АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫНЫҢ «ӘДЕБИЕТ ТАНЫТҚЫШЫ» XX ҒАСЫРДАҒЫ ӘЛЕМДІК ӘДЕБИЕТТАНУ ҒЫЛЫМЫНЫҢ АЯСЫНДА»	304
Нурмухамбетова А.Б. ҚОЛ СӨЗІ ҰЙЫТҚЫ БОЛҒАН ФРАЗЕОЛОГИЗМДЕР СЕМАНТИКАСЫ	305
Urasheva A.N. EXPLORING GAMIFICATION IN SECOND LANGUAGE LEARNING	306
Zhumagaliyeva B.A. UNVEILING THE INFLUENCE OF INTERACTIVE MOBILE APPLICATION ON VOCABULARY ACQUISITION IN SECOND LANGUAGE LEARNING	307

Ғылыми басылым

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2024 жыл, 4-6 сәуір

Электронды басылым

Жинақтың мәтініне автор жауапты

Басуға 26.04.2024 жылы қол қойылды. Пішімі 60×84 1/8.

Көлемі 33,5 б.т. Офсетті қағаз.

Сандық басылыс. Тапсырыс № 10141.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.